

SETMANARI CATALA
10 CENTIMS lo número

Sovint sol ruborisarse
si la mira un jovenet
pero com qu' ara te fret
diu que desitja escalfarse.
¡Apa, jovent, animarse!

SE.

De dijous á dijous

Las lleys del contrast son eternals y may cambian.

Per temps que passi, farán contrast lo blanch y 'l negre... 'l vermell y 'l groch.

Aquesta justa posició de tons, ben entesa y ab bon art aplicada pels grans artistes, ha fet els Fortunys, els Pradillas, els Galofres y els Tusquets.

Donchs aquesta mateixa, s' ha produhit naturalment sens artifici de cap mena, dins els termes polítics... perque es lley natural que 's compleix tota sola.

Lo sigle XIX, ferm de barricadas y pronunciaments pera guanyar la llibertat del poble. Per ell, mártirs á dojo, sanch vessada lleal y generosament, no sols á rius, sino á mars.

Lo sigle XX, tot just naix y fent contrast tan marcat com lo fan lo blanch y negre ó be 'l groch y vermell... ja 'ns mostra 'l qu' ha d' esser ab son positivisme personal, ab l' ausencia d' ideals polítics enlayrats y ab lo vil interés per guia á tots els passos de la vida pública y privada.

Els d' avants donavan gustosos la vida... els d' ara s' omplen las butxacas.

Avants tenían fé ab lo poble... ara 'n tenen ab qui 'ns governan.

Y tot aixís.

*
**

Conseqüencia llógica, la descomposició qu' envolta 'ls partits polítics espanyols.

Aném á fer un análsis somer.

Lo Carlí, que en lo sigle passat vá sostenir dugas guerras "homéricas" que ab tot y ser abominables, ensenyavan una fermesa de temperaments y una tossunería indomable, ha decaygut, colltort y desfet com un bolado.

Tot lo qu' avants foren guerrers decidits per son ídol reyal, s' han tornat "hojalateros" de cassino, que malmeten 'l temps bescantantse els uns als altres, entre mitj de moxigangas de carreró.

Sas "magestats" arrossegant pel fanch las grandesas, després d' empenyar prehuadas joyas, símbol del poder, ni menos saben criar las sevas nissagas y mentres tant adelerats van corrent al detrás d' impúdicas bacants, las primpeesas qu' havían de mantenir víu 'l sagrat caliu... fugen p' el mon de braset ab lo primer perdulari que se 'ls presenta aprop, com vils bagassas.

La falta de salderi d' una rassa, no 's pot mostrar mes clara.

Tot el que li manca 'l cap d' amunt li sobra 'l cap d' avall.

No 's poden aguantar.

Son llops... y per tant com 's disfressin ab pell de moltó, s' els veu l' orella.

Pochs que 'n quedan, van mal avinguts.

Lo primer Don Jaime «l' hereu» per no fer menos que 'ls altres... ara s' ens vol «lliberalisar» y no atenant 'ls vells y lleals servidors, ni menos fa cas dels renys de son pare, promoguent una fracció no-

va dins lo partit, que ja anomenan dels «Jaumistas» acaba de soterrar un partit polítich, qu' havia fet farrolla á l' Espanya.

A «l' hostel de la corda» prou 'n donan rahó.

*
**

Els republicans de las Corts constituyents del any 1869, á mans vessadas llensaren als quatre vents exemples d' eloqüencia, de valentia y de grans desprendiments.

No mes cal repassar l' historia d' aquells temps y agenollars' prop d' un Joseph M.ª Orense, d' un Pi y Margall ó d' un Figueras.

Homes sencers y de cap clar, alcansaren implantar la primera República espanyola, que las mans febles d' en Castelar van entregar á la reacció quan aquest eminent orador més bon tribunicí qu' home de govern, va agafar por del poble qu' ab sos xarrosos discursos havia enardit.

Y d' aquí arrenca 'l temps qu' en jauhen arreconats els homes d' acció contant' hi'en Salmerón, per arribar á veurer com els representants per nombre de vots del partit del poble per mor de salvar son «acta» de diputats, juny eixen 'l coll al jou d' un home tan funest com lo president del Concell de ministros, en la darrera memorable sessió «escandalosa.»

Podían vencer... havían vensut ja; y van deixarse posar 'l peu al coll.

¡Tenían darrera tot lo poble y foren cobarts!

¿Per qué no volen el triomf de mans del poble?

*
**

Be prou qu' en Maura sap ab qui tracta.

Aixís ray, prou que 'l tindrà arreglat el quinqueni.

Mes no pas pe 'ls seus propis mérits, sino per manca dels d' altres, pe 'l piquet de civils á la porta... y pel decret de dissolució de las Corts.

¡Gran mal s' en fal

Lo capitost, aixís mateix com tota la pandilla de gent que s' anomena partit maurista, també fa contrast en aquest novell sigle XX, ab sos predecessors del XIX.

Aquets anavan á la taleya ab la visera alsada; 's mostravan com eran.

En Narvaez, may s' alabava de lliberal.

En Cánovas va comensar.

¡Pero en Maura! L' home avuy en día reaccionari y aburrit contradictor dels drets del Parlament y de la premsa, ¡quin contrast ab aquell altre Maura del comensament de sa vida política!

Allavors defensava 'l Jurat, 'l sufragi universal y tota mena de llibertats públicas.

Ara s' ha vist ben clar, qu' alló era la careta y no la cara del president.

Al darrera d' aquella careta de llibertat y democracia, s' amagava la veritable fesonomia d' aquest home, que será sempre de reaccionari tremendo y jesuítich.

Ell va contribuir á que 's frustressin sas propias reformas proposadas per Ultramar en temps de la guerra.

Y aquest home, sens energías per defensar l' obra propia, potser salvadora, en va tenir per moure un

escándol y tronto'llar un govern, que 'destituía un seu parent governador de Cádiz, lo pederasta Ribot.

Ell mateix va atacar de ferm, 'ls vicis de l' Administració de Marina, dihent als governs que llen-
savan els millóns de pessetas á mar.

¡Era ben cert, pero ell ara, ho fa molt pitjor y en-
cara n' hi llença mes!

Al home que va guanyar fama d' orador parla-
mentari, l' atrapan en contradiccions á cada pas... y
prou, que may mes acabariam de tocar aquest ren-
gló.

*
**

D' en Montero Ríos, lo futur Maura dels anome-
nats «lliberals» per mal nom ¿que 'n podém dir que
no 'ns resulti igual?

Sempre 'l contrast viu.

Lo pare dels cánons y d' en Meco... 'l del tractat
de París, que 's va deixar al tinter la meytat de las
islas Filipinas, ara fá l' home ab la qüestió del con-
cordat ab Roma.

Vol impugnarlo y si arriba à ser govern, éll ma-
teix n' ha de firmar un de molt pitjor qu' aquest.

Prou que li hém vist la trampa, no cal que l' a-
magui.

*
**

Fins els treballadors avants republicans... avuy ja
son anarquistas.

Pero la culpa no es seva.

Plorém sempre desenganys d' els partits polítichs,
mes cars els queviures dia per dia, mes minvats els
jornals que no arriban per pujar á la familia ¿qu'
han de fer?

Aborrir tant els governs... com els que volen go-
bernar.

CALIXTE PÍ Y XARAU.

LA VUYTADA

Totas las qüestions mes sérias
desde 'l Nort del mon al Sud;
totas las causas políticas
nacionals de mes ombulls,
quantas notas diplomáticas
paissos avall y amunt
van crehantse *urbi et orbe*
han de callá y fer lo mut
devant de la trascendencia
que ha tingut 'l *bedar* rús
al deixars' per l' Inglaterra
la Rússia enganxars' per l' Hull.

La guerra rús- japonesa
(qu' es una guerra *de punt*
entre dos que, sense solta
ni volta, volen fer us
d' una posessió... robada
per qui 'n clama l' usufruyt,
ons ha donat á comprendre
que 'ls russos, sens' ferhi embuts,
son gent llarga... d' estatura;
pró de gambals... bastant curts.

Mes, aquot concepte nostre
(ó meu, no enredo á ningú)
corroboració ben sólida
fá pochs dias ha tingut
al deixarse agafar Rússia
nada menos que per l' Hull.

Segóns en Colomer deya,

(japonófil dels tossuts,
y 'l públich també, quan feya
'l *Ki-ki-ri-ki* ab molt gust)
el japonés ha estat sempre
molt trempat y gat del *hù*;
y ab aixó d' aquesta guerra
que costa tants mils... difunts
ha acabat de demostrarho
aliantse, fent 'l *pù-put*,
ab l' anglés, que tot buscantne
un pretext devant de alguns
escrúpols dels diplomátichs
pera poguer fer el bú
als russos y profit treure 'n
prestant al Japó concurs,
vá pararli una ratera
á la Rússia sense enuig
y á la Rússia va cassarla
dins la ratera per l' Hull.

Desde 'l comens de la guerra
lo regne aquell absolut
agafar peix éll se creya,
es á dir pescar segur
allá als mars de Terra groga
ahont dihen que 'l Sol surt
primer qu' enloch, y resulta
que allí 'l rús, per massa lluch,
la gloria se li enlluherna
y no hi *papa* gens; ¡jo 't fúm;!

y en comptes, donchs, d' agafarhi
peix en gran, lo gamarús,
véu torpeders hont hi hán barcos
de pesca, mirats de lluny...

Son 'ls pescadors... inglesos
que han organísat un *trust*
de pesqueras... diplomáticas
del *llobarro*, 'l *pop* y 'l *llús*
y la Rússia, la gran *llussa*,
ha picat l' am ¡ay! per l' Hull.

Y las Nacions des la platja
del mar polítich, ab gust
contemplan ¿oy? la agafada
del peix mes gros en remull
que s' cruspia als petits peixos
valentse del seu gran *ureh*
y de sa fam de conquista
que 'l feyan sempre en tots punts,
temible com antipátich
als que tením cara y ulls
y qu' havém renegat sempre
de tot govern absolut.

Aquesta es l' única causa
de que —sense ferhi embuts—
vaig tenirne una alegría
al llegir en distints punts
que un gran disgust á la Rússia
li havían donat... per l' Hull.

PEPET DEL CARRIL

En lo café

—Noy ¿que no portas lo rom?
—Lo rom, se paga apart.
—Bueno; jo t' ho pagaré tot, á part,
perque avuy no porto quartos.

Desde 'l palco

—Deliciosos, exuberants, blancs com...

—¿Parla dels coros?

—No, senyora, de las parts principals...

V.T.S.

Los viudos

Lo senyor Ignasi ve de passejar á l' hora de sempre. Ben segur que haurá arribat fins al Criadero y desde allí se 'n torna á casa.

¡Pobre home, cóm va perdent! Cinch anys ha que se 'l veu fondre's com una candela cap per avall.

Veus aquí lo que es lo mon. Tan humor que tenia, tan alegre que havia sigut tota sa vida, y ara en faltantli ella, tot li ha faltat.

Arriva a casa, y pera reposar un rato, s' assenta al costat del vetllador ahont la difunta solia cusir de día y fer mitja de nit.

Cinch anys y encara l' anyora y li apar impossible que per un cantó ò per un altre no surti ella á preguntarli com avants:—¿Que tal, fa de bon anar pel mon?

L' últim día que va sortir á passejar ab ella feya un sol hermós.. era pel Maig, arribaren fins al Criadero y no pasaren d' allí porque ella tenia esgarri-fansas.

Se 'n tornaren à casa, y pe 'l camí, ell pera distreurela, li deya cobardona, delicada d' en tendre... Desde aquell día no 's va llevar més.

Per aixó lo senyor Ignasi sempre va al Passeig de Gracia y may passa del Criadero. La major part dels días, al dar la volta suspira.

Un día vaig sentir una joveneta qu' assenyalantlo deya: «Aquell vell que sembla un trenca pinyons, lo veig venir cada tarde sens falta del passeig de Gracia. ¡Qu' en deu ser de cap vert!

Be ¿Què voleu que sia? Havían viscut trenta anys casats ab tota pau y armonía; se coneixían desde noys; ella era dócil, afable, neta y aconduhida y per fi, ell va enviudar á xeixanta dos anys...

No en viurá gayres més.

II

¿May dirían qui s' ha mort?—La dona de 'n Tomaset.

Afigúrinse cóm deu estar ell. Se varen casar enamoradíssims. Tots dos joves, sense mals de cap y casi se pot dir nascuts l' un per l' altre, certament eran ditxosos, y are qu' ab tanta alegria esperavan tenir familia... ¡se li ha mort ella!

A n' ell no se 'l veu en lloch. Passa tot lo día á casa sa sogra; no se sab moure d' allí, no 's cuida de res.— ¡Pobre xicot! se coneix que la estimava.

He vist á en Tomaset... ¡que está magre! Anava tot distret, jo l' he saludat, ni sisquiera m' ha vist. Los metjes li dihen fa temps, que vagi á Suissa; ell no ho volia de cap manera, porque com ella está enterrada aquí... mes al últim, los parents mateixos d' ella s' han empenyat tant y tant, que ha promés anarsen quan entrin las calors fortas...

El Tomaset ha tornat. No se 'l veu ni en teatros ni en diversions. De vegadas passen tres mesos que apenas surt de casa. Avants may feya felta dematí y tarde á casa la seva sogra; pero encara s' entristia més, y ja no hi va si no de tant en tant.

Alguna volta que altra lo veig ab una familia molt amiga de la seva.,

Li han tingut d' arreglar la casa, porque d' ensá que ella va moí, ell no se 'n cuidava...

Los metjes varen aconsellar á 'n Tomaset que sortís á passejar per fora á caball y li ha probat d' alló mes; s' ha adobat molt. Ell te vinticinch anys; semblava qu' en tingués trenta, pero ara ha posat una cara que fá goig.

Diumente, per primera vegada, lo vaig veure en lo teatro, ab una familia molt amiga de la seva, y vaig pensar ¡quin miracle!

May dirían, ¿qui s' ha casat?—En Tomaset.

¿Que volen que sia? Es jove. Un home sol no hi pot estar... Y ho ha ensopegat, porque la segona dona es una galán minyona y li porta bon dot.

¿Saben qui es? La mes gran d' aquella familia tan amiga de la seva.

III

Lo senyor Miquel s' está devant del mirall y ab unas pinsas s' arrenca 'ls pels blanchs. D' aquí á tres setmanas fará un any qu' es viudo.

Se pentina ab complacencia, se vesteix y emproba un barret nou que s' ha fet fer pera quan puga deixar lo de glassa.

Es un home que va net com una satalia; encara es jovenet, ¿que son trenta sis anys pera un home? y sempre ha tingut garbo.

Tot sovint li dihen:

—Aném, senyor Miquel, ¡ja 'l tornarem á veure casat!

—Aixó... ¿qui sab? ningú pot dir lo que fará demá; no he fet cap pensament... pero no 'm en refujo. Pero... no 'l cregan.

La sab molt llarga. Això es ben sabut per tot, ahont hi há minyonas casadoras; ell veu l' am y fá com qui no s' en adona.

Aixís parents que poden heredarlo, criadas d' ambicions honestas, mares previsoras, fillas enraderidas, tots quants lo rodejan li fan lo rendivú y això es lo que vol, lo panxa contenta.

Tots los anomenats, quan se 'l miran, pensan: "Acontentemlo, éll té alguna coseta..."

Tots crehen ferhi algún negoci, y mentres tant qui fa 'l negoci es ell.

IV

—¿Que no ho sab, Tereseta? Dissapte 's vá casar lo senyor Tano.

—No pot ser; éll viu apartat de la dona, pero no es viudo.

—Es viudo, senyora, es viudo.

—Encare no fá vuyt días que he vist á n' ella.

—Donchs encare no 'n fá set qu' es enterrada. Se vá casar ab llicencia closa.

—¿Potser ab la Munda? quin desvergonyiment.

—Mes desvergonyiment hauría sigut casarse ab un altra. ¡Si fá set anys que per tot anava ab ella!

—Aném no ho aboni. Vaja, hi há homes que no sè que 'ls faría!

—Pero, dona, fássis cárrech... posis al seu puesto.

—No, senyor, jo no m' hi puch posar. Vosté es, porque tal vegada sería capás de fer com ell.

—¿¿Jo?? sempre he dit que si m' enviudava, avants no 'm tornés á casar... m' hi pensaría.

B. R.

¡LO TESTAMENT DEL SENYOR AMBRÓS!

(Croquis d' un ex-veterano)

Es un vell de molt salero
quo explica dantse importància
los grans fets de la *Jamància*
y las bombas d' *Espartero*,

Conegué 'n *PRIM* de xicot;
ha estat sempre lliberal,
y canta ab tó bastant alt,
l' himne de 'n *RIBGO*: 'l sab tot.

Exclama: — «Sent veterano
m' haurian fet capitá,
mes no vaig poguer pujá;
¿No sabéu per qué? Per nano.

La meva poca estatura
me privá 'l portar galóns,
puig feya riure á trompóns
ma ridícula figura.

Un general retirat
(per cert fill de *Collbató*)
me regalá un morrió
que fou per tots admirat,

Alt, ab un plumero gros
vermell que feya una tropa,
que no os dich ré; café y copa,
y un puro, y un sabre hermós

Després un *pantalón* blanch,
casaca blava y ermilla,
y á més com á francesilla,
dos creus y un bitllet de banch.

Ets lo *Quevedo* en persona
deya admirant mon humor:
ets petit, mes ton valor
es gran y aixó sols t' abona.

Detrás d' una barricada
jo sol me vaig defensá
vuit dias menjant trist pa,
bitxos y alguna arengada.

Vaig lluytar com un valent,
com un héroe, segóns deyan;
tants tiros, tants homes queyan:
y 'n van caurer mes de cent.

Me varen dá una corona
que deya «Premio al valor
del ínclito vencedor
honra y prez de *Barcelona*»

També 'm van dá cent pessetas
per pagá á mos actes bons,
y xacolata y matóns,
allá á casa en *Cullaretas*.

Maduixas, vi ranci, habanos:
Hi había lo *bó* y *milló*:
L' arcalde, el gobernadó,
més de tres cents veterans,

la muller del general,
lo marit d' una marquesa,
lo criat d' una prímpcesa,
un cuyné de sanch reyál.

Vint municipals, un gos
de *Terra-nova* y á més
el jutje de *Cadaqués*
y un sereno de l' *Arbós*.

Y tots, tots van aplaudirme,
com á valent, com á nano,
com á lleal veterano,
y pera més enaltirme

van enflarme á un tablado,
y allí vareig pronunciá
un discurs en castellá
que va promoure un *enfado*.

Total, porque ab desespero,
excitat p' el vi y matóns:
vaig dir: — Fora inquisicións:
¡visca l' invicte *Espartero*!

¡*Mueran los frailes!*... Aquí
noys, hi va havé un dalt-abaix
que fins van rompre un calaix
plé de cristall del mes fi.

Van tirá el taulell per terra;
varen rompre tres miralls,
y entre renéchs y escarfalls
cóm els carlins quan fán guerra,

van ¡dirme: Fug! - Jo que sí
salto els banchs, vibrant ma espasa,
y al arribá ab honra á casa,
vaig fé el *testament* així:

«Mano y ordeno: inventari
senyor notari, prengáu:
quan me mori si vos pláu
vull que 's compleixca, notari

PRIMER: Cóm á milician»
que só estat, vull que 'm poséu
lo dia que m' enterréu
mon vesti' de veterano.

Sobre tot que 'm cayga bé:
que no sembli un *Carnestoltas*:
y quan cantin las absoltas...
(que jo no las sentiré)

que cantin ab bon llatí
que ho puga entendre tothóm;
No era lliberal de nóm:
ho era de cor, fins morí.

Y si de tots mos troféus
lo *morrió* al cap no 'm cab,
lo que 'm vestiré ja ho sab:
MANO que m' el posi als peus.

Lo sabre desenvaynat
per si en mitj de son deliri
algún carlí al cementiri
'm busca bronca enfadat

y... are prou' mon *testament*
es aquest: pássi á la *Historia*,
mentres passo jo á la *Gloria*
hont ha passat tanta gent.

Ni vull frares al enterro,
ni *hermanas*, ni cap musica;
cóm só nano, caixa xica:
terra y una creu de ferro.

L' enterro es senzill y hermós
que molts imitar deurían.
¡Quants ríchs-rúchs hi há que voldrí
morir com lo senyor *Ambrós*. an

MARCELINO SANTIGOSA

L'arcalde tapa la boca de'n Bastardas, concejal, y ls companys dormen la nona deixantlo desamparat.

L' aixericit ex Boladeres ab frescura sens igual, diu qu' ell no vol pagá comptes que deu pagar la ciutat

LICEO

Tan important com numerosa es la companyia lírica italiana que l' intel·ligent Sr. Bernis 'ns anuncia pera la temporapa de 1904-05 y qual inauguració tindrà lloch en lo pròxim dissapte dia 12 ab la ópera de Wagner *Sigfrido*, posada baix la direcció del mestre alemany Sr. Raehler.

En l' *elenco* contractat hi figuran com a *Mestres Directors y Concertadors* los Srs. Balling, Goula Fité, Barone, Raehler, Brunetto y Ribera; *Mestre de Coros*, Sr. Marin; *Sopranos y Contralts* las Sras. Bianchini Cappelli, Branbilla, Carelli, Cassandro, Darclée, Ferraris, Labia, Lucaceska, Minotti y Orbellini; *Tenors*: Srs. Abela, Barrera, Bassi, Borgatti, Dani, Innocenti, Marconi y Rayer (Riera); *Barítonos*: Srs. Baldassari, Bellatti, Cigada, Pessina, Sammarco y Seveilhac; *Baixos*: Srs. Didnr, Ercolani y Torres de Luna; *Director d' escena*: Sr. Casanovas y ademés lo degut personal de segonas parts y comprimarias.

Durant lo trascurs de la temporada, 'ns promet la Empresa lo *capo lavoro* de Wagner, *Imaestri cantori di Norinberga*, posat baix la direcció de M. Balling.

També *Le vispe comari di Windsor*, ópera clàssica de Nicolaj pera la que ja 's conta ab decorat exprofés pintat per lo malograt escenógrafo Sr. Soler y Rovirosa.

Ademés per la eminent Darclée, coneixerém *Thais*, ópera de Massenet, de qual protogonista ne fá una creació.

Per lo numerós personal contractat, lo repertori escullit y las importants novetats que hi há promesas, no es estrany lo numerós abono lograt y la verdadera satisfacció dels *dilettantis*.

PRINCIPAL

Després de "*El no sé qué*" y mentres va llimant son autor *Mater Dolorosa* quin estreno té de venir aviat, la companyia Tubau ha anat fent comedias del seu ben triat repertori.

El abolengo de Millán Astray, *Pepita Reyes* dels Quinteros y *La suerte* de Pardo Bazán, han demostrat la discreció dels artistas pero ahónt s' ha vist més clar ha sigut en *¡Infiel!* de Bracco.

Aquesta producció ja coneguda, pot ben dirse qu' es la millor qu' han fet la Tubau. en García Ortega y en Miralles, puig estigueren oportuns y retinguts sens traspasar son límit degut ja que dita comedia es sumament relliscosa.

ROMEA

S' ha estrenat un saynete de 'n Ramón y Vidales, titulat: *El coro dels benplantats* que ab tot y son petit argument sigué molt aplaudit per sas escenas cómicas tretas fielment del natural y també per la acertada execusió que hi donaren tots los artistas.

Lo Sr. Iglesias ha trovat un nou *filón* en lo teatro. Are veyém qu' explota una obra que anys enrera sigué solzament aplaudida en son primer acte.

Nos referím al estreno de *Foventut* que tingué lloch dimars passat, ja que dit dramet en un acte, no es altre que lo primer acte de *Els primers frets*, obra del propi autor.

Com siga que aquet acte se basa en son final, dit está que ha de ser falsa sa acció, pero com que la frase final es de las que fan aixecar al espectador, creyém que *Foventut* quedarà en lo cartell.

Autor y actors foren cridats ab insistencia á la escena.

NOVETATS

Després d' unas quantas representacions dels *Tenorios*, s' ha fet festa á fi de preparar lo melo-drama de Decourcelles (autor de *Los dos pilletes*) y Tarbé, titulat: *Giorgetee*, qual traducció s' ha confiat al notable escriptor Sr. *Peyo* Gener.

La Empresa Estrada á fi de presentar *Giorgette* ab la deguda propietat, ha encarregat alguna decoració als escenógrafos Srs. Brunet y Pous

L' estreno en Espanya de dita obra, tindrà lloch demá divendres.

*
**

CONCERTS CASALS - BAUER

Si are volguessim sentar la fama de bon músich de 'n Pau Casals, perdriam ben bé 'l temps.

Tant éll com en Bauer, son ben coneguts y estimats dels filarmónichs que al sol anunci dels dos concerts passats omplí de gom á gom la espayosa platea.

Fugint d' efectismes rebuscats, la música que tocan en Casals y en Bauer es del clasicisme mes pur.

Entre las pessas que més entussiasmaren, debém citar la «cabalgata de las Walkyrias» que l' espectador queda pasmat per las notas feréstegas dels mitològichs Deus, no sapiguent si admirar més lo génit que l' ha creada ó las mans portentosas que li donan humana existencia

UN CÓMICH RETIRAT.

ÍNTIMA

SONET

Llensat del món als brassos luxuriosos
no deturis la marxa un sol moment;
deixat portarte á ulls cluchs per la corrent
qu' os empeny ¡vici avall! á tots confosos.

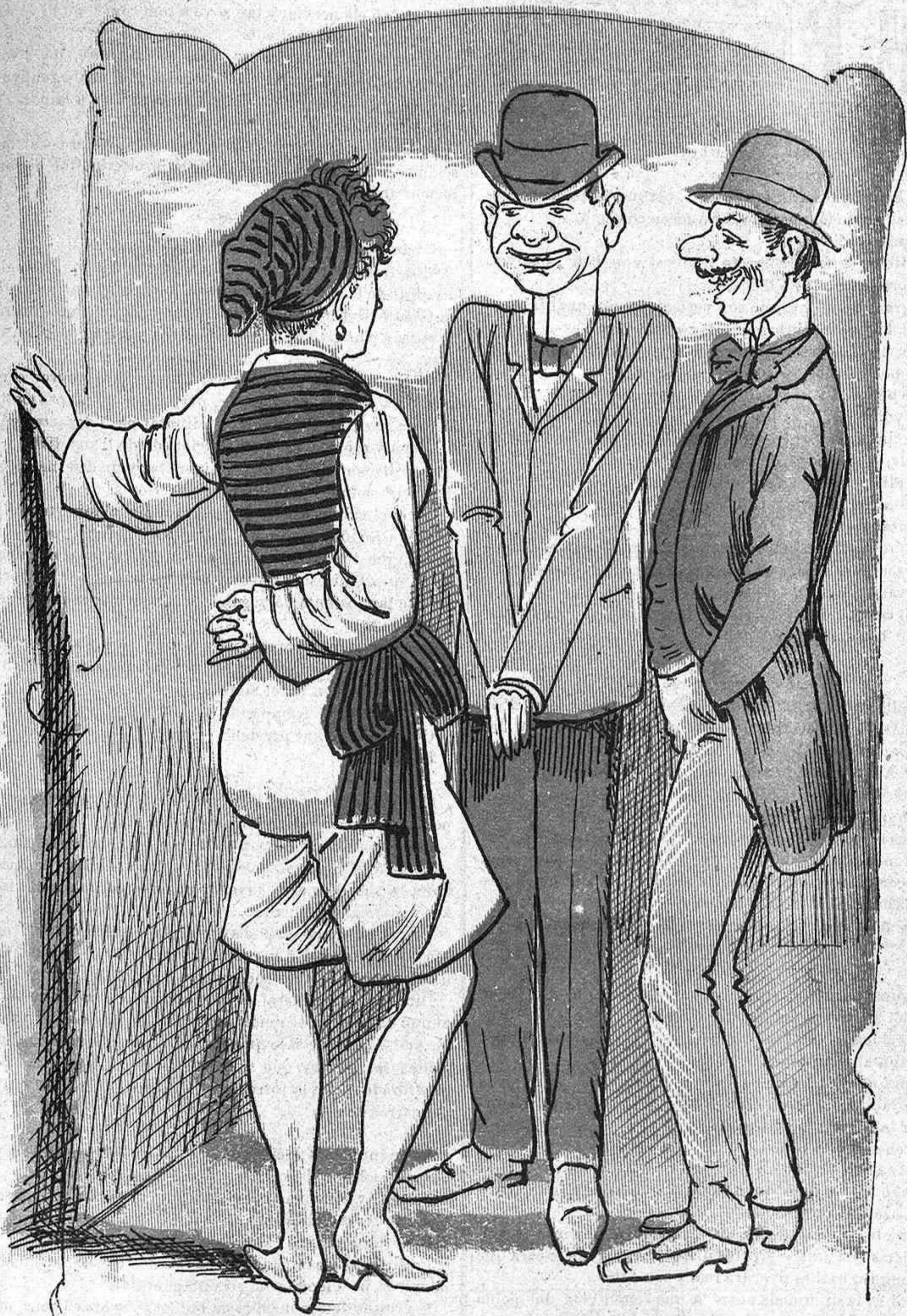
Te brindarán amor cors generosos
parlante ab la veu d' or, que l' or may ment.
Ascólatels á tots indistintment
mes que sían llurs propósitos deshonorosos.

El món t' ofereix llum, t' ofereix vida;
vida que no es vritat, llum qu' es mentida,
més que á la fi enlluherna... cega, y re...

que quan deslligart pugas dels seus llassos
torna ¡oh la meva amor! en els meus brassos
que jo encare com sempre t' aymaré.

V. CALDÉS ARÚS

Travallant lo sopar

— ¡May me portan á sopar!
— ¡Filla, no estém de brometas!
Temém las indigestións
(y sols portém dos pessetas)

Hem pogut arribar a veurer bitllets del Banch d' Espanya de la nova emissió.

Ens hem acontentat mirantlos... perquè 'ls que fem campanadas no podem pas aspirar a ferne colecció.

¡Passan alts!

Lo dibuix es forsa correcte y aquest cop, ben espanyol, com obra del pintor Villegas.

Lo grabat y l' impressió son perfectes y per qualitats especials del paper, diuhen que son «infalsificables».

Aixó, ho fan córrer sempre que 'n surten de nous, y al cap de poch temps, ja 'n corren de dolents.

No 's pensin qu' ara 'l Banch, s' encarregui dels falsos; no senyors.

Com fins aquí 'l que tinga la «sort» de pendrer un bitllet fals, se 'l tindrà de menjar... y ab aixó, 'ls que 's perdan y altres ganguetas «insignificants» lo Banch podrà aumentar los rendiments del seu balans, que 'l pobret ho necessita molt.

Lo que voldríam saber y convendria p' el país, es ab quin reserves d' or efectiu, respón el Banch d' Espanya de las novas emissions.

Pero com aquí hi ha 'l pot de la confitura... no tingan por; no ho sabrán may.

Lo silló vacant de l' Academia Espanyola per mort d' en Angel Dacarrate sembla de debó qu' ara l' ocuparà en Joseph Canalejas, que tants anys fá qu' hi va al darrera.

A l' Academia s' hi entra per confabulació més que pe 'ls vots.

Com que 'n Canalejas ja es de la «camada» ara 'l votarán tots els mateixos que l' havian rebutjat fins aquí.

Son misteris que desde provincias, costan d' entendre.

Lo certus es que 'n Canalejas cobrarà las vinticinch pessetonas per sessió cada setmana.

¡Ah! no han de fer ni dir res els senyors acadèmichs.

Alguns industrials que 's van empendrer obras al Palau real del Parque quan 's va tractar de la vinguda del Rey a Barcelona, ara 's queixan perquè no las poden cobrar y recorren al Ajuntament.

Com que l' ordre de fer tals obras, no va sortir de la Corporació municipal, els regidors diuhen que qui va ordenar las obras que las pagui.

Y tenen molta rahó.

Si 'l senyor Boladeres, va receptor las tals obras, es molt just que las pagui, ó quant menos que se entengui ab els industrials de referencias.

Es molt bo y saludable, qu' aprenguin de viure 'ls contractistas, y a «distingir» las disposicions, quan encara que las donguin batlles d' ordre real... son fulas.

Aquí vé la diferencia entre 'ls que tenen vots del poble y 'ls que no 'n tenen y 's molt bo que se 'ls fasin valer.

La presentalla de la vara d' alcalde, que va fer en Lluch al Pilar de Saragosa, no l' ha pahida encara.

Encara en Bastardas, denunciador del fet, no obra la boca, 'l batlle ja 's torna roig... no 's pot aguantá al silló, se li cargolan els nervis, y tan si ve a tom com si no hi vé, te de fer alguna etzaguellada.

Com que 'n Bastardas va pecar per xarraire, no 'l vol deixar enrahonar y fent us d' energias que: ¡mal-aguanyadas! a cops de campaneta 'l deixa ab la paraula a la boca.

Las tonterias may han estat rahons.

En Lluch 's queda ab las primeras, y en Bastardas ab las segonas y Barcelona rihentse de la intelectualitat de son primer alcalde de rey.

S' han fet de moda 'ls escándols parlamentaris.

Al mitj del Parlament en plena sessió del Congrés dels diputats de la República francesa, lo diputat nacionalista en Gabriel Sybeton, ha abofetejat y badat el nas contra la taula a clatelladas, al ministre de la guerra general Andree.

Lo diputat nacionalista amatent per ferse veurer com acostuma aquest provocador partit, que no fa pas molts anys va parir un Boulanger, es diputat pe 'l departament del Sena y representa 'l seu districte desde l' any 1902.

Es professor agregat de l' Universitat y un dels membres mes bellugadissos de la lliga dels patriotas.

Per explicar las causas de la seva rabia, al ministre militar de la República, diu qu' ha minat l' exercit francés d' espías, que delatan als oficials afectes a las ideas nacionalistas, que 'l ministre prosterga en sa carrera, per afavorir als que fan ostentació y gala d' estimar la república per sobres de tot.

Com qu' aquets procediments van ser plantejats en temps d' en Boulanger, es clar qu' ara 's pensan qu' els republicans deuen fer el mateix.

Y si ho fessin... farian molt ben fet.

Ull per ull y dent per dent.

En paus.

Sempre 's héroes de la guerra han estat venerats pe 'ls pobles, malgrat l' aburriment que li fan.

Las llegendas militars, no s' hi pot fer més; engrescan.

Lo general Stoessel, defensor de Port-Arthur, va marxar a la guerra encara jove, de negres y cargolats mostatxos y marcial continent.

Els retratos enviats p' els corresponsals dels diaris, l' ensenyan ara fronter a la rendició, com un vell sexagenari, de blanca barba y cos encorvat pe 'l pes de las fatigas.

Diuhen que 'l general Stoessel, ha dictat pena de mort al que digui el mot «rendims»; sa muller jau mal ferida en las ambulancias y si lo que diuhen d' ell fos vritat... son tantas sas feridas, que 'n aquestas horas deu tenir 'l cos més foradat que la torradora de la castanyera del cantó del carrer de casa.

Els monuments nacionals, amenassan derrumbar's, mercés als pochos cuidados dels governs espanyols.

L' un dia, el monastir de Sant Culgat del Vallés, ab son claustre románich s' ha d' apuntalar a corre cuyta de qualsevulga manera.

Lo cimborí y campanars de la Seo d' Urgell, fan condol de mirar, pe 'l modo com s' han apuntalat.

Els restos dels monastirs de Poblet y Santas Creus, magatzem de recorts històrichs, rodolan per terra y servint per fer pedradas la quitxalla.

Ara l' Alhambra á Granada s' ensorra per tots costats, fins al punt que l' Ajuntament, que no te diners ni autoritat per ferho, s' ha dirigit al govern perque ordeni las reparacions més convenientas.

Aquí som aixis.

Els moros edificavan... els cristiáns s' ho acaban de menjar tot.

✱

Com mohiment precursor de la sachsejada que va rebent la Russia, per mor de la guerra ab lo Japó, es de notar la situació present de la Polonia.

Tan bon punt 's van rebre á la ciutat, despatxos del Czar ordenant la movilissació de tres mil homens per embarcarlos cap á Orient, grupos de gent del poble van sortir al carrer fent contrarias manifestacions, tremolant la vella bandera polaca y cantant cansóns de la terra.

Polonia encara 's plany de sa perduda independéncia y te d' aprofitar 'ls moments de tribulació, per ferla renaixer.

Polonia es un poble de llengua, costums y usos diferents y 'l rús li es odiat per tirá; allí tot tira contrari 'l rús.

No sent prou forta la policia per retenir la bullanga dels carrers, van tenir de sortir las tropas afusellant al poble.

Lo qui portava la bandera fou mort y 'ls cinch ó sis que la voltavan també.

De ferits, n' hi hagué molts.

¡Encara plora, Polonia!

¿Reviurá?

✱

A Zumárraga, han determinat 'ls presidents de las diputacions vascas, anar á Guernica, y sots l' arbre secular de las llibertats de la terra, protestar de la desatenció dels governs centrals, que no 'ls han volgut sentir en la qüestió dels drets dels esprits.

Els vizcaytarras no volen pas pagar res que s' assembla als consums... y á fé que fins aquí ho han lograt.

D' aquí en avant, ja ho veurém.

Si se mostren sencers... poden fer' hi molt.

Si s' arronsar ..

✱

Ja es oficial; se sap del cert que al conegut fabricant D. Francisco Sert, l' han nomenat Compte del seu apellido.

Tant com 'ns era simpátich en Sert en tots sos actes públics, are 'l trobém vanitós y ridicul.

No val més qu' avants, si no que ni tant, perque ja ve'yém qu' es dels venuts.

¿Saben 'ls remats de moltóns?

Lo qui dú la creu pintada á l' esquena; aquell ja es venut.

Mala interpretació

Veyeu perque s' enfada
la jove Francisqueta.

Si algú li diu á voltas
que 'l seu marit fá ulleras,
mil impropis trova
pera 'l que ho manifesta...

Aixó que aquell es óptich
y ulleras prou sab ferne;
no solzament ulleras
sino gafas y lentes.

¡Veyeu perque s' enfada
la jove Francisqueta!

RAMPELLS

Las moscas y la mel

Quan tot just l' esbós punteja
per demunt dels nostres llabis
ja ens considerém ser sahis
en las lluytas del amor,
y ab lo pit plé d' entussiasme
moguts per dolsa fatlera
de la dona aném darrera
puig ne fa «conquistador».

Jovenets en amoretas,
los de primera volada
pera rebre una mirada
d' aquella xamosa huri,
segueixen carrers y plassas
detrás sempre de l' hermosa,
y ne fan com si tal cosa,
duas horas de camí.

Y quan d' ellas consegueixen
la resposta afirmativa
qu' el foch del amor aviva...
no pensan los grans babaus
que sa llibertat hermosa
convé sempre conservar-la
y jamay han de donarla
si no volen serne esclaus.

No refuto 'l matrimoni,
pero si que ha de mirarse
avants un no va á casarse
que contrau molt gran deber
de las ilusions de jove
per sempre deu despedirse
puig lo llas que va á junyirse
es imposible desfer.

Joventut, no porteu pressa;
la dona pou de sabiesa
vos pintará ab gran destresa
qu' el matrimoni es un cel,
y si deu fé á sas paraulas
prompte aniréu á las foscas
á enganyarvos com las moscas
á dintre 'l pot de la mel.

R. HOMEDES MUNDO

TALONARIS

PERA APUNTACIONS DEL

Sorteig de Nadal

Magníficament litografiats á dugas tintas

Los de 100 fullas á 80 céntims

“ “ 50 “ á 50 “

Vendas al per major y menor

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Robo en porta

—Digui... digui, donya Agnés
¿no l' han robada pas may?
—No, senyor, pero aixó ray,
mentre' 'l lladre m' agradés.